

میتوانید آن شعله‌ایرا که مستر فرد گفته در خود بافته و مورد استفاده قرار دهید.

اگر سخنرانی سرالیور لاج (که در بالا ذکر شد) خوب بود علت آن این است که او نخواست از روش بیان للوید جورج یا سایر ماطقین معروف نقلیه کند بلکه آنچه طبیعی خودش بود رفارکرد.

معروف‌ترین مناظره که بین دونفر در امریکا واقع شده در ۱۸۵۸ بین ستون دو گلاس و ابراهام لینکلن در شهر ایلینویس بود لینکلن یک مرد بلند وزشت و دو گلاس مرد کوتاه ولی خوش صورتی بود علاوه بر اختلاف ظاهری در روایه و اخلاق و شخصیت شغل این دو مرد هم تفاوت بسیار بود ولی هر دوی آنها بسیار خوب صحبت کردند زیرا در عین اینکه هر دو با جرأت تمام حرف میزدند هر دوی با طبیعی‌ترین وجه سخنرانی میکردند و البته اگر یکی از آنها میخواست از دیگری نقلیه کند نتیجه بسیار بد میگرفت.

وقتی که سماحهار ساله بودند اگر سمارا بالای میز خطابه گذاشته و میگفتند در مقابل عده زیادی حرف بزنید با طبیعی‌ترین حالت کلمات شرینی ادا کرده و شنوندگان را محظوظ میکردند ولی حالا که بیست و چهار یا چهل و چهار یا بیشتر دارید جرا نتوانید حالت طبیعی خود را در بیست میز خطابه حفظ نمائید^{۱۰} سهاره موافقیت در این امر نمی‌رین است اگر در یکی از تمرینها عدم موافقیت حس کردند از یکی از حضار پذاضا کنید که برخیزد و مطالع خود را برای او بگوئند و فکر کنید که غیر او شنونده دیگری حاضر نیست و نصوح نمایند که او از سما سؤالی کرده و شما میخواهید باو جواب دهید همام است که در نیجه اینکار

بیان شما خیای طبیعی خواهد شد حال فرض کنید که اینکلر را کرده اید و با شخص استاده فرضی حرف بزند خواهید دید که باز هم گفناრ تان بسیار طبیعی خواهد بود.

ممکنست گاهی در وسط سخنرانی از شنوندگان سوالی بکنید و آنها جواب دهند. این عمل هم سخنرانی را از یک نواختی در می آورد و هم باعث می شود که شما بتوانید روش خود را طبیعی تر دیگر سازید. از جیزهایی که در طبیعی شدن سخنرانی بشما اکمل زیاد می کند . حضور ذهن و صمیمیت و میل و عازفه خودتان است اگر گوینده کاملا تحت تأثیر احساسات خود قرار گرفته باشد مسلمان خصیت او ظاهر شده حرارت احساسات موانع را می سوزاند و عمل او طبیعی می گردد.

عملیاتیکه در موقع بیان باید اجراء گردد

در زیر بعضی از حالات و عملیاتی که در موقع سخنرانی باید اجرا گردد شرح داده می شود نکته عمده که درباره آنها باید اجرا شود اینست که اجرای آنها باید کاملا طبیعی بوده و همانطور که عمل هضم غذا و تنفس خود به خود غیر ارادی اجرا می شود این عمل هم باید خود به خود انجام گرد و این میسر خواهد شد مگر بزرور تمرین زیاد.

اولا : محاکم و با تکیه ادا کردن کلمات مهم

جنابنجه همه هیدانند در موقع حرف زدن معمولی در هر کلمه یک ساده حرف محکمنه و با تکیه ادا می شود و بقیه حروف را ساده تر ادا می کنند در بیان یک مطلب هم نسبت بکامات باید همین ترتیب رفخار

شود باین معنی که بعضی از کلمات محکمتر و بقیه ساده‌تر ادا شوند و اغلب با انتخاب کلمه یا کلماتی که محکمتر ادامی‌شوند معنی جمله تغییر می‌کند هنلا در موقع ییان « راستی موجب رضای خداست » اگر کلمه راسنی را محکم و با تأکید بگوئیم معنی مصرع این خواهد بود که فقط راستی است که موجب رضای خداست در صورتی که اگر کلمه « خدا » را با تأکید ادا نماییم معنی مصرع این خواهد بود که فقط راستی چیزیست که موجب رضای خداست و در اینجا اهمیت راستی را باین دانسته‌ایم که بوسیله آن رضایت خدا فراهم می‌شود .

ثانیاً - درجه بلندی و کوتاهی (یعنی کوک) صدا را تغییر دهید . همان‌طور که کلمات مهم و اصلی جمله را باید مؤکدتر ادا نمود در موقع گفتن آنها خوبست صدای هم بلندتر شده و سایر کلمات جمله آحسن‌تر ادا شوند تا در نتیجه کلمات اصلی در جمله نمایان‌تر شده و شنوندگان بیشتر مان توجه کنند .

ثانیاً - سرعت ییان را در کلمات کم و زیاد کنید

در موقع حرف زدن معمولی همه کس کلمات مختلف را بسیه بموهیت سریع نا بطي ادا می‌کند این عمل طبیعی در محاوره معمولی خود خود اجرا می‌شود ولطف مخصوصی بیان داده و بهترین وسیله برای فهماندن مخصوص است .

والتر بستفس - در کتابی که راجع به لینکلن نوشته هبتویسد : « اینکلن در موقع خطایه حیدبن کامه را نا سرعت سرت سره می‌گفت تا بکامه یا کلام‌آبکه می‌خواست با تأکید بگوید هیرسید در این

موقع یکدفعه بیانش سرعت را از دست داده و آنها را خیلی بطي میگفت
گاهی برای اداء یاک با دو کلمه طرف توجه بقدر شش کلمه عادی وقت
صرف میگرد «

اگر میخواهید ابرآنچه را که ذکر شد عمل احس کنید اول بسرعت
و بطور خیلی عادی بگوئید «سه میلیون ریال» پس از آن خیلی بطي
بگوئید «سه هزار ریال» و مخصوصاً کلمه «هزار» را خیلی طول بدهید
علاوه خواهید کرد که طرز بیان شما «سه هزار ریال» را از «سه میلیون
ریال» بیشتر جلوه داده است.

راهنما - بعد از بیان یک نکته مهم کمی تأمل کنید

هر وقت در ضمن سخنرانی لینکلن یک هطلب مهم میرسید یاک
دفعه کمی توقف میگرد این عمل بقدر اینکه در موقع سکوت یاک صدای
ناگهانی شنیده شود در حضار مؤمر واقع شده و آنها را متوجه ویدار
میگرد علاوه بر این یس از تمام شدن این نوع مطالب هم باز کمی سکوت
میگرد ناشنوندگان فرصت برای درک و بخاطر سپردن آنرا داشته باشند.
سرالیورلاچ - این عمل را بقدرتی طبیعی اجرا میگرد که هیچکس
غیر از کسی که دفت مخصوص مینمود متوجه آن نمیشود.

مدت زمان کوتاهی که برای این سکوت هصرف میشود خیلی
انرش بیشتر از صرف همانقدر وقت برای گفتن میباشد و با وجود اینکه
این یک وسیله بسیار خوب و مهمی در اختیار گوینده است مأسفانه اغلب
از ناطقین آنرا فراموش میگذند.

با وجود اینکه هر جمله نکته‌ای که در بالا گفته شد در سخنرانی

بسیار مفید است ممکن است یکنفر تمام آنها را بکاربرد ولی نتواند خوب حرف بزند بنابراین دوباره مطمئن ترین وسیله‌ای که برای خوب حرف زدن موجود است تکرار می‌کنیم و آن اینست که ناطق باید سعی کند بطبعی ترین وجه حرف بزند.

خلاصه فصل هفتم

- ۱- علاوه بر اصل کلمه یک عامل مهمتری در سخنرانی مؤثر است و آن چگونگی اداء آن است.
- ۲- خیلی از ناچیین در موقع سخنرانی سرخود را باعین انداخته و بهیچوجه بشنوند گان خود بوجه نمی‌کنند، مثل اینست که بین آنها و شنووندگان بهیچوجه رابطه موجود نیست این ترتیب در سخنرانی بسیار مضر بوده و مینوان این نوع سخنرانی را مرده نامند.
- ۳- یاف خوب آنست که در همه حال طبیعی باشد در موقع سخنرانی برای ده هزار نفر باید همانطور صحبت کنید که برای یکنفر حرف میزند زیرا ده هزار نفر عبارتند از ده هزار نا یکنفر
- ۴- هر کسی استعداد یاف مخصوصی دارد این مطلب را شخصاً تجربه کنید باین معنی که یکنفر گوند سر ما ایسناده صحبت کند روشن یاف شخص که فقط در مقابل سما انتها ایسناده و حرف میزند همان روش طبیعی است که باید موقع سخنرانی در حضور جمعی پیروی نماید.
- ۵- ناطق در هوقوع سخنرانی باید طوری حرف بزند که فقط یکنفر در مقابل ایسناده واو برای همین یکنفر حرف میزند و این در هوقوع سخنرانی فرض کنید که هکی از حصار در مقابل سما ایسناده و سعی کنید

با همان شخص موهم حرف بزندید ضمناً گاهی فرض کنید که از شما علت حرفان را پرسیده‌اند بدون ترس از بد شدن سخنرانی بلند بگوید «می‌پرسید بچه علت این حرف را هیز نم؟» این جمله بدون اینکه بگوش شنوند گان ناخونش آید اثر زیادی در روحیه ویان تما خواهد داشت.

۶- با تمام احساسات قلب خود حرف بزندید زیرا احساسات و صمیمیت بیش از بکلوبردن تمام قوانین سخنرانی بخوب حرف زدن تماکم می‌کند.

۷- چهارچیز هست که تقریباً همه کس در موقع حرف زدن عمل می‌کند ولی در سخنرانی آنها را فراموش مینماید در صورتی که خبای مفید و لازم است.

الف - لغات مهم هر جمله را باتأکد ادا کنید.

ب - درجه ملندی و کویاهی صوت (کوک صدا) را گاهگاهی تغییر بدھید.

ج - نتدی و کندی اداء کامات را گاهی کم و زیاد کنید.

د - قبل و بعداز یان نکت مهم قدری تأمل کنید.

تمرین صدا: صدای جاذب و خوش آهنه

برای اینکه صدایان جاذب و خوب آهنه شود سه تمرین زیر توصیه می‌شود شرطی که هر تیا آنرا اجرا کنید.

۱- برای خوب شدن زیگ صدا در دماغ اغاب تمرین زیر را بکنید.

تمثیل زیر را به آهنه گویی دعوی بدفغان زیاد نکرار کنید و

-۱۰۵-

میخواست حروف «نون و گاف» را زیاد بکشید.

زنگ - هنگ - دنگ - هر هنگ - جنگ - ونگ و نگ - ...

و امثال آنها.

۲- اغلب یک شعر را با نازکترین آهنگی که برایتان مقدمه است بخوانید البته به جزء اینکه در گلوبی خود احساس خسکی کرد بد فوراً خسکی در کنید و دوباره شروع نمائید.

۳- بکی از نکان مهم که باید در سخنرانی رعایت شود اینست که صدای ناطق خیالی خوشحال و آهیدوار باشد برای اینکه در این اهرم هم ق شوبد اغلب اشعار امیدواری بخش و خوشحالی آور را باید بخوانید و لکه از بهشتی آنها فکر کنید.

فصل هشتم

شخصیت ناطق

یکدفعه در بنگاه کارنگی بقصد نفر بعورد آزمایش گذارده شدند تیجه عمدۀ ایکه از آن بدست آمد این بود که شخصیت بین از هر عامل دیگر حنی هون زیاد در کارهای تجاری مؤثر و مفید است این نکته برای همه کس چه ناجر، چه معلم، چه کارمند اداره‌حنی ناطق صحیح است.

در سخنرانی غیراز خوب نهیه کردن گفتار مهمترین عامل شخصیت است، البته هبوبارت میگوبد «عامل اصای موقبنت در سخنرانی طریقه وروس دریان مطلب است» تشریح و فهماندن معنی کامل شخصیت مشکل است ممکنست گفت که شخصیت عبارت است از تمام خصوصیات یک آدم یعنی وضعیت روحی جسمی و شعور و حالات مختلف امیال قوای عالیه اخلاقی با قوت وقدرت نجربیات وغیره.

بطور خلاصه باید گفت که تشریح شخصیت یکنفر آدم بقدر ییان فرضیه انسانی مشکل است.

شخصیت انسان یعنی از هر حیز تابع عوامل اربی است و قبل از تولد در وجود او بودیعه گذانته سده است و بس از تواد فقط ممکنست غیر از شخصی در آن رخ دهد و بهر حال باید آن را یک عامل غیر معمولی دانس

با وجود اینکه این خاصیت انسان را کمتر میتوان تغییر داد معندها همان تغییر مختصری که در آن قابل اجراست برای ما خیلی مفید است.

اگر میخواهید حداقل استفاده را از شخصیت خود در موقع سخنرانی بکنید باید کاملاً استراحت کرده و بدون خنکی پشت میز مخاطبه بروید یک آدم خسته هیچ وقت نمیتواند کسیرا بخود جذب کند و محبوب واقع شود بنابراین همانطور که در فصلهای پیش گفته شد تهیه گفتار خود را برای آخرین ساعت فرصت نگذارد والا خستگی و سموهیکه در نتیجه آن در بدن شما تهیه میشود قوه حیاتی شمارا کم کرده و مفر و اعصابتان را خسته بکند،

هلا اگر مجبورید در ساعت چهار بعد از ظهر در مجمعی سخنرانی کنید ظهر هر چه زودتر بخانه آمد و نهار سبکی بخورید پس از آن بقدر کافی استراحت نمائید.

ژرالدین فارار آوازخوان معروف هرشب خبلی زوداز دوستان خود خدا حافظی کرده برای استراحت بخانه میرفت.

مادرام نور دیگا میگوید که اگر انسان بخواهد یک آوازخوان درجه اول بشود باید از سایر لذائذ دنیا از قبیل معاشرت زیاد خوراک خوب و زیاد خوردن صرف نظر کند.

باز تکرار میکنم که ناطق باید در خوراک خود خیلی دقیق کند هانوی وارد پیچر هر وقت بنا بود سخنرانی کند ساعت نیج مقداری کرم بشیر میخورد و تاموقع سخنرانی دیگر چیزی نمیخورد.

مادرام ملبا گفته است.

« من هر شی که باید آواز بخوانم شام نمی خورم فقط ساعت پنج
عصرانه کمی صرف میکنم »

عمل ملبا و چهر - بسیار عاقلانه بوده و این مطلب را من بمرور
و تجربه فهمیده ام که اگر نشته و مقدار زیادی گوشت و سبزه مینی و
تخم مرغ بخورم و فوراً پس از آن شروع سخنرانی کنم خونی که باید
در هر قاع سخنرانی دائم بغم آمده آنرا شنیشو نماید در اطراف معده
وروده جمع شده از نظر سخنرانی بالاستفاده میماند و بنابراین نمیتوانم
نطق خوبی بکنم .

چرا بعضی از ناطقین بیش از سایر همکاران خود شفوندگان
را بخود جلب میکنند

سعی کنید انرژی خود را حرام نکنید زیرا بتجربه معلوم شده است
که انسان با انرژی زنده بیشتر سخنوندگان را بخود جلب میکند اغلب
در های دیار ایل لندن شخصاً دیده ام که مردم بالشیاق فراوان برای شنیدن
سخنرانی این نوع ناطقین حاضر شده و دور آنها جمع میشوند
در آنجا بخوبی دیده میشود که دور بعضی از ناطقین صدھا آدم جمع
شده و بامیل بگفته هشیان گوش میدهند در صورتی که در مجاورت آنها
ناطقین دیگری حرف میزنند که جرم محدودی سخنوند ندارند .

نکته فاصله ای بخطه اینجاست : مطالیکه اولی ها میگویند از آنجه
دو می ها میگویند پسر و حالت بر نسبت و تنها فرق آنها این است که
اونها شخصاً بیشتر بگفته های خود علاقمند بوده و با حرارت و روح
بیشتری حرف میزنند و در واقع هیچ وان گفت که حرارت و روحه لز آنها

تشعشع نموده بشنوند گان میرسد و آنها را مஜذوب مینماید.

اثرات لباس در سخنرانی

یکی از علمای روانشناسی از عده زیادی اشخاص سؤال نمود که ابر لباس های مختلف در آنها چیست؟ نتیجه این شد که بطور کلی هر وقت انسان لباس خوب پیوسته زیر وزرنگ تر شده و اعتماد بنفس بیشتری در خود احساس میکند و جون بوسیله لباس خوب ظاهر خود را آراسته، موقفیت را عملا در خود حس میکند در موقع سخنرانی هم لباس خوب همین ابر را دارد من بتجربه دیده ام که هر وقت یک ناطق ستوار بدون اطرو و کت بدستگل بر قن دارد و حیب هایش برآز روزنامه و جیزه های دیگر است شنوند گان با او اهمیتی نداده و به سخنرانیش جاپ نمیشنند شاید بیش خود این طور فرض میکنند که عقل و شعور او مناسب بالباسش هیباشد بهر حال فراموش نکنید که عقل و قضاوت مردم به چشمهاش است.

چیز یکه هر انت را برای همیشه متأسف ساخت

گرانت در باداشتهای خود نوشتند است در ملاقاتی که با زنرا الی کرد زنرا لباس او نیقرم بسیار شیک و قشنگ و بالک و سینه بود در صورتی که لباس او بسیار ساده و ناز ببا بود بهمین جهت این ملاقات بنفع زنرا ال و بضرر او تمام شد و برای همیشه اورا متأسف ساخت.

همیشه پیش از شروع ب صحبت اشخاص را از روی وضعیت ظاهر قضاوت میکنند.

یک دفعه میخواستم در بازاره رئیس با انگلی مقانه ای برای یک مجله

بنویسم برای اینکلو بیکنی از دوستان او نامه‌ای نوشته و درخواست کردم
که علت موقیت اورا برایم بنویسد در جوابم نامه‌ای نوشتم که خلاصه آن
اینست تمام موقیت این مرد مرهون لبخند شیرینی است که همیشه برای
دارد و همه را قبل از شروع بصحبت بوسیله آن بخود مجدد بگنند.
جیزی‌ها می‌گویند «کسی که نمیتواند لبخند بزند نخواهد توانست
هزاره داشته و کاسب شود».

یک لبخند شیرین قبل از تروع به سخنرانی برای ناطق همانقدر مفید
است که برای یک بانکدار و کاسب اثر خوب دارد.
محبت و خوشروی صرسی است خوشحالی، خوشحالی می‌آورد
اگر ما بشنویم گان خود علاقه و محبت داشته باشیم آنها هم بمالعاقه و
محبت خواهند داشت.

سعی کنید شنوند گان مجتمع بوده نزدیک بهم بشینند.

بارها امتحان کرده‌ام که مطلبی را در یک سالن دو مرتبه گفته‌ام
همان نکته‌هایی که جمعیت نزدیک بهم را بخنده نمیدید در آورده جمعیت
برآکنده و دور از هم را فقط وادار با لبخند کرده است اولی‌ها بدغافل برایم
دستزده‌اند در صورتی که دو مجاہد هیچ‌نوع تشویق ننمودند.

هانری وارد پیچر در کتاب خود نوشته است «لابد خیال می‌کنید
اگر جمعیت شنوند گان زیاد باشد مجلس بهتر می‌گیرد و ناطق بهتر میتواند
 صحبت کند در صورتی که اینطور نیست و من میتوانم برای دوازده نفر بهمان
خوبی حرف بزنم که برای هزار نفر بشرطی که جه دوازده نفر و حه هزار
نفر همه به خیال نزدیک بشینند».

عملت این امر اینست که اگر جمعیت پراکنده و دور از هم قرار گرفته باشند ناطق هم یکی از آنها محسوب شده و استقلال خود را از دست هیده در صورتی که اگر جمعیت خیلی بهم تردیک نشسته و ناطق از آنها جدا باشد شخصیت او کاملاً حفظ شده و خواهد تو انشت شنوند گان را مخاطب قرار دهد.

بنابراین هر وقت میدانید تعداد شنوندگان تن کم است سعی کنید محل سخنرانی در اطاق کوچکی باشد و اگر مجبور شدید برای عده کدر محل وسیعی حرف بزنید از آنها خواهش کنید در یکجا جمیع شوند غیر از موقعی که برای عده زیادی سخنرانی میکنید هیچ وقت در محلی بلندتر از جای شنوندگان نایستید بلکه سعی کنید در صورت کم بودن عده نسبت به آنها طوری بایسید که بتوانید با خصوصیت پیشتر با آنها حرف بزنید و از هر گونه تشریفات خودداری نمایید.

در هوای آزاد سخنرانی کنید هوای کتیف و زیاد گرم ممکنست انرات خوب سخنرانی شمارا از یعن ببرد بنابراین بمحض اینکه حس کردید هوای اطاق سخنرانی خراب شده دستور بدید ب مجرمه ها را باز کنند و حتی کمی تأهل کنید تا هوا دوباره خوب بشود.

در مقابل نور بایستید اگر در موقع سخنرانی نور از بالا با بهلو بصورتیان بناشد سایه های عجیب و غریب در صورتیان بیدا شده واز محبوبیت نما در مقابله شنوندگان کم میکند بنابراین همینه محلی را برای سخنرانی انتخاب کنید که نور از جلو بصورتیان بناشد.

محل سخنرانی را چگونه باید توزئین کرد

قراردادن هیز برای سخنرانی و گذاشتن سک و گلاس آب برای

اینکه ناطق هر وقت دهانش خشک شد بنوشد کار خوبی نیست اگر بخواهید از خشک شدن دهان خود جلوگیری کنید بهتر است قدری نمک یا لیمو ترش بخورید تا آب دهانتان مثل آبشار جاری شود.

در تعاملات یکی از وسائل جلب هشتگری خوب تزئین کردن محل فروش است در سخنرانی هم اگر بخواهید نطقنان خوب جلوه کند محل سخنرانی را خوب درست کنید زیرا در اینصورت سخنونده با احترام و اعتماد پیشتری گوش خواهد داد منظورم از تزئین این نیست که مثل خیالی از میجAls سخنرانی اطراف ناطق را با شخصیت های زیاد و میز و صندلی و انواع این جور چیزها پر کنند. تزئین خوب برای محل سخنرانی هضر است زیرا توجه شنوندگان را بخود جلب کرده و آنها را از گوینده دور نمیسازد بنابراین خوب است اطراف گوینده چیزی نگذاشته و فقط اگر ممکن باشد یک پرده آبی سیو شت او بیاویزند.

غیر از ناطق شخص دیگری نباید در سالن خود نهادی کند
بکاره دلیل کنفرانسی که نخست وزیر کانادا میداد حاضر بودم در
شمن سخنرانی شخصی که مأمور انتظامات سالن بود گاهگاهی برای
عییر هوا بسجره هار را زیاد بزنه را هیزان میکرد و در مدتی که او مشغول
فعالیت بود بکلی حواس شنوندگان با مشغول سده و به ناطق التفابی
نمیکردن.

بن یک فاعده کمی است که شنوندگان نمیتوانند با وجود شخص
دیگری که در سالن خود امانتی میکند از سخنرانی استفاده کنند.
حسی اگر خود ساعی داشتی زیاد حرکت ندهد با ملا بالامان

خود بازی کند ممکن است مدت زیادی هواس شنوندگان متوجه دست اوشده و فکر شان بیهای دیگر رود و اصلاً ملتقط گفته های او نشوند.

نکته دیگری که از این حیث باید رعایت شود اینست که ناطق نباید شروع سخنرانی کند مگر اینکه تمام شنوندگان حاضر شده و در جای خود نشسته باشند و کسی نماینده باشد تا در میان کلام اوراد مجلس شده و آن را بهم زند.

نکته سوم اینست که باید از نشستن دیگران بهلوی ناطق جلوگیری نمود زیرا این اشخاص حون کم کم خسته می شوند نمیتوانند کاملاً بدون حرکت بنشینند و مرتبآ یاها و بدنه خود را حرکت میدهند و باین ترتیب هواس شنوندگان دائمآ متوجه آنها خواهد بود.

یکی از خطبا حتی اجازه نمیداد در محلی که او ایسناده و نطق میکرد گلهای قرمزرنگ بگذارند تا نظر شنوندگان با آن جلس نشود اگر این صحیح است بطريق اولی نباید اطراف ناطق آدم بنشینند.

اعتراف بخواهید در موقع سخنرانی بنشینید

بنظر من بهتر است ناطق قبل از شروع سخنرانی بنشیند بلکه اول بحال ایساده شروع بحرف زدن نموده بعد در یک موقع مناسب بنشیند (البته این در صورتی است که اصرار بنشستن داشته باشد والا بهتر است اساساً ایساده سخنرانی نماید).

یک اشبه که اغلب خطبا در موقع سخنرانی میکنند اینست که وقتی می خواهند بنشینند اول بادست صندلی را برداشته و قدری آنطرف نزدیگذارند بعد با ترس و خجلت زیاد روی آن هی نشینند در صورتیکه ناطق

باید بدون نگاه کردن محل صندلی بوسیله پا صندلی را پیدا نموده راست یروی آن بشیند.

ژست و رفتار

در بالا ذکر شد که ناطق باید در موقع سخنرانی بالباس خودبازی کند یکی از علل بدی اینکه آن است که ناطق راضعیف شان میدهد بنابراین از این دس سیم یا هر دست دیگر در موقع سخنرانی باید خودداری کنید و راست ایستاده خود را بخوبی کنرل کنید بدون اینکه عجله نمایید آهنه شروع بسخن نمایید و قبل از شروع یک نفس عمیق کشیده باطراف نگاه کنید. همه جا و همه کسرا از زیر نظر خود بگذرانید اگر در سالن سروصدایی هست تأمل کنید تا ساکت شود موقع حرف زدن سینه را باند نگاهدارید) برای اینکه بنوانید این کار را بطور طبیعی اجرا نمایید آن را همیشه عمل کنید نادر موقع سخنرانی خود بخود سینه تان بلند باشد) یکی از علماء میگوید(از هر ده نفر فقط یک نفر وضعیت قشنگ بین خود میدهد) برای تمرين این ژست هر روز مدت زیاد نفس عمیق کنیده سینه را پر از هوا کنید و خمنا گردن را از عقب یقه کت بحسبانید .

اما راجع بدهستها بکلی آنها را فراموش نمایید و خیال کنید وجود ندارد و بدانید که شنوندگان جزوی ترین توجهی بدهستهای ناطق نخواهند داشت بنابراین بادل راحت آنها را بطرفین آویزان کنید و فقط در موقع خیالی لازم بگذارید با حرکت عادی آنها به یان شما کمک داده شود اگر جنساً خیالی عصبانی هستید مانع ندارد که دسته را در جیب

بگذارید من خیلی از ناطقین مشهور را دیده‌ام که اینکلر را کرده‌اند و بنظرم بد نیامده است.

لینکلن—دستهای خود را کمتر نکان میداد بیشتر سر را بحرکت در می‌آورد و این عمل جاوه زیادی بیانش میداد فقط گاهی انگشت خود را حرکت داده و از این حرکت کوچک یاک دنیا معنی هویتا میشد بعضی اوقات در موقع خوشحالی هر دو دسترا باندازه ۵۰ درجه باند میکرد و در این موقع کف دستهایش نفریباً رو بیلا بود مثل اینکه میخواست روح محبوب خود را در آغوش بگیرد. همیشه راست‌حیا استاد و باها را هس‌ویش نمیگذاشت هیچ وقت بدن خود را خم نکردم و بجانی تکیه نمینمود.

بعضی نصائح هفید

- ۱— تاموقعیکه وضعیت سخنرانی یکنواخت و خسته‌گشته نشده رُست نگیرید.
- ۲— حرکات ناگهانی به آرنج ندهید.
- ۳— حرکات سانه در سخنرانی بدست است.
- ۴— حرکات خود را یکدفعه قطع نکنید.
- ۵— اگر میخواهید با بلند کردن انگشت سبابه معنی حرف خود را بهتر بشنوند گان بفهمانید لازم نیست آنرا در تمام مدت اداء یاک جمله بلند نگاهدارید.
- ۶— در موقعیکه حروفهای خیلی اسلسی میزند بگذارید فقط رُستهای طبیعی از شما ظاهر شود ولی در موقع تمرین سخنرانی خود را

محجوب راست بتمایید تا کم کم در شما ملکه شود.

ژستهای غلط

اولین درسی که من برای سخنرانی گرفتم از یک دئیس مدرسه بود و این درس عرب بوط به راست بود و باید تصدیق کرد که این درس علاوه بر اینکه برایم فایده‌ای نداشت هضم هم بود زیرا طبق آن من باید همیشه در موقع سخنرانی بازسنجی پذیریخت که در زیر شرح میدهم بایستم:

دستها آویزان - نیم مشت - روی دست بطرف عقب - خستها متکی بدو ساق پا و خمنا گاهگاهی باید بازو را بالا آورده انگشتان را یکی یکی باز کنم و بعد دوباره بحالت اول برگردانم البته این عمل یک راست خیلی بد و غیر طبیعی بود که در آن کمترین انری از حیات و احساس وجود نداشت و بیشتر شخص را سبیله به عروسک خیمه‌سی بازی میکرد.

این اتفاق در سال ۱۹۰۲ افتاد لابد فکر میکنید چطور در قرن بیستم چنین نعلیم غلطی داده میشود ولی تعجب نکنید زیرا باز هم ممکن است از این اتفاقات بیفتد.

در همین چند سال اخیر در مشرق زمین یک کتابی منتشر شد که در آن ژست‌های مختلفی درس داده شده و برای هر کلمه ژست مخصوصی تعلیم داده است من خودم دیدم که بیست نفر هر دو در کلاسی که این کتاب تعلیم داده میشد ایستاده و باهم شعری را از روی آن میخوانندند برای هر کلمه باهم یک حرکت بسیار زیست مینمودند.

- نهم مطالبی که در تعلیم رُست نوشته شده بکلی مهم و پوچست مسلماً بدانید که هر ژستی که از روی کتاب یادگیرید هیچ ارتباطی با روحیه و افکار و احساسات شما نخواهد داشت بنابراین بهترین رُست در موقع سخنرانی آنست که خود بخود اجرا شود و در این مورد یک مقال عمل خود بخود از خروارها قاعده و قانون نیشتر ارزش دارد.

برای رُست نباید مثل لباسهای معجالس مختلف فرمول وضع کرد بلکه باید آنرا هاند بوسیدن و اظهار درد و خنده عکس العمل احساس داخلی دانست بهمین جهت تقلید از زنهای دیگران بهمان مقدار که استعمال هموالک آنها ناشایست است بد عیباشد و هیچ دو نفر نباید رُست هایشان یکجور باشد در فصل گذشته سرح داده شد که لینکلن و دو گلام نهاد رُستهایشان با هم بکلی تفاوت داشت معاذالک سخنرانی هر دو بسیار جذاب و شیرین بود ولی اگر یکی از آنها میخواست از دیگری تقلید نماید بسیار بدرجه خت و زشت میشد.

خلاصه فصل هشتم

۱- بنابر تجربیاتی که در بنگاه کارنگی سده شخصیت تاجر دریافت کار و موفقیتش یعنی از اطلاعاتش مؤثر است و از این حیث سخنرانی و تجارت کاملاً یکسانند و با وجود اینکه شخصیت یک امر ارثی و نزدی است در این فصل دستورات مفیدی راجع به آن داده شده است.

۲- هیچ وقت بابدن خسته شروع بسخنرانی نکنید.

۳- بین موقع غذا خوردن و سخنرانی باندازه کافی فاصله بدهید.

۴- با روحیه و انرژی کامل برای سخنرانی حاضر شوید بتجربه

ثابت شده که شنوندگان بدور ناطقی با میل زیاد جمع می‌شوند که با حرارت زیاد حرف میزند.

۵- بالباس تمیز و خوب پشت هیز خطابه بروید زیرا لباس خوب اعتماد بنفس ناطق را زیاد می‌کند و شنوندگان هم به ناطقی که با لباس بی‌اطو و کثیف در جلویشان استاده باشد اهمیتی نمیدهند.

۶- بخند را هرگز فراموش نکنید و قنی برای سخنرانی در حضور جمع حاضر می‌شود به آنها طوری نگاه کنید که حس کنند آنها را از جان و دل دوست دارید بروفسور اورستوریت می‌گوید: «محبت محبت می‌آورد اگر ما بشنوندگان باعلاقه نگاه کنیم آنها ممکن باعلاقه گفته‌های ما را گوش می‌کنند حتی معمولاً شنوندگان پیش از اینکه ناطق دهان خود را بیاز کنند از وضعیت ظاهری درباره اوقاوت می‌کنند»

۷- سعی کنید شنوندگان برآکنده نبوده و هرجه ممکن است همچنین شنوند زیرا بنجر به ثابت شده است که گفتن همان مطالبه که در اجتماع ابر خوب دارد و آنها را از روی میل واراده و ادار بخندیدن و کفر زدن می‌کنند اغلب برای یکنفری ابر بوده و حتی گاهی او را وادار به خالقت می‌کند.

۸- اگر می‌خواهید برای عده کمی صحبت کنید آنها را در اتفاق کوچکی جمع نمایید و روی سکو و بلندی نروید و با جنبه خودمانی برایشان حرف بزنید.

۹- سعی کنید هوای اطاق سخنرانی همیشه تمیز باشد.

۱۰- اطاق سخنرانی باید تورانی باشد و طوری بایستید که نور از جلو بصورت وبدتگان نباشد.

- ۱۱- در موقع سخنرانی بمیز و صندلی تکیه نکنید و هر چیز که ممکن است جلب نظر حضار را بگند از اطراف خود دور کنید.
- ۱۲- کسی را اطراف خود نشانید زیرا این اشخاص مسلمان بدن شان از نشستن خسته می‌شود و گاهی بدنه و باهای خود را تکان میدهند و بنابراین دائم نظر و حواس شنوندگان با آنها مشغول می‌شود.
- ۱۳- اگر می‌خواهید برای سخنرانی روی صندلی بنشینید با خجالت به جسم‌جوی آن نهاده بازید بلکه اول با یاها محل آنرا حس کنید و باجرأت و استحکام روی آن بنشینید.
- ۱۴- از هر گونه حرکت و رُست که برای بهتر فرمانتن مطالب شما هفده نباشد خودداری کنید زیرا رُست زیاد ناطق راضعیف و کوچک جلوه میدهد.
- ۱۵- بهترین وضعیت اینست که دست‌های را باحالت کاملاً طبیعی به طرفین آویزان کنید با وجود این اگر خیلی مایل باشید هانعی ندارد که آنها را بشت کمر زده یاد رجیب بگذارد.
- ۱۶- هیچ وقت از روی کتاب رُست یاد نگیرید پس این دست آنسکه خود خود از روی احسان خود شما بوجود آید.
- ۱۷- حتی الامکان یک رُست را تکرار نکنید و حرکات مربع از نجع ننماید.

تمرين صد一 - دوره

- ۱- در زیر تمرينی که لامپر تی - معلم معروف آواز اپالیساتی به شاگردان خود می‌آموخت شرح داده می‌شود اسامی این تمرين بر روی

تنفس است.

فأك أسفل را شل بكنيد بطورى كه دهان بكلى خود بخود بازشود بعد نفسهای کوتاه و سریع از راه دهان بکشید و کم کم بسرعت آنها بیافزایید بطوری كه صدای تنفس يك سک خسته از آن شنیده شود و این صدا باید در نتیجه برخورد هوای تنفس بسقف دهان حاصل شود نه در انر تگى گلو قوه محرکه این تنفس از فشار و حرکت قوى و محکم حجاب حاجز (دیافراگم) باید تولید گردد و در واقع دیافراگم باید در اینجا عمل يك تلمبه را اجرا نماید.

۲- بدن خود را شل کنید و سعی نمائید گلوینان را حتی زیاد حس نموده هوای زیادی استنشاق کنید بطوری كه حس کنید که ریه هایتان شدیداً بدنده ها و دیافراگم فشار میآورد بعد آنقدر آهسته هوا را از سینه خود برون دهید که حتی شعله شمعی که خیلی تزدیک دهان خود نگاهداشته اید اصلاً حرکت نکند.

ولی این نکه را فراموش نکنید که در این حرکات اگر بگلوی خود فشار وارد آورید بچهای نفع ضرر خواهد داشت.

بنابراین همانطوری که گفته شد فشار باید فقط بر روی دیافراگم باشد.

این نمرین را باید هر روز سه یا چهار مرتبه تکرار و در هر دفعه پس از خاتمه کار با يك نفس خیلی شدید و محکم شمع را خاموش نماید.

فصل نهم

چه کو نه باید شروع به صحبت کرد

یک دفعه از دکتر لین هارلود، رئیس سابق یکی از دانشگاهها علت موفقیت را در سخنرانی بررسیدم گفت.

«من همیشه سعی میکنم لغات هنایی برای شروع و ختم کلام پیدا کنم».

این هنر را اغلب ناطقین زبردست داشته و از آن استفاده میکردند ولی اشخاص تازه کار کمترین بآن متوجه هستند. لرد نر تکلیف که با نفوذترین روزنامه‌نگاران انگلیس بود گفته است.

تمام موفقیت من که توانستم از مستخدم عادی اداره روزنامه بعفام هایونزی ترقی کنم مرهون این کلام پاسکال است.

«اگر توانستید خوب در کارها پیش‌بینی کنید می‌توانید فرمایروایی نمائید.»

این کلام را بنویسید و در روی میز تحریر خود نصب کنید و هر وقت می‌خواهید گفتار سخنرانی خود را تهیه نمائید بآن نگاه کنید.

از زمان آریستو تل در کتاب‌ها سخنرانی را به مرحله قسمت
کرده‌اند.

شروع - هنر - خاتمه

تا قرن اخیر شروع سخنرانی قسمت زیادی از بیانات ناطق را
تشکیل میداد ولی حلا دیگر قرن سرعت است اختراع انواعی و هواییما
ورادیو ما را عادت بسرعت زیاد داده و دیگر شنوندگان حوصله این را
ندارند که مدتی از وقت خود را صرف شنیدن مقدمات سخنرانی بگذند
بنابراین مقدمه گفتار باید خیلی کوتاه باشد.

ویلسون وقی که میخواست اولتیماتوم خود را راجع به نجت
البحری‌ها در کنگره بگوید مقدمه سخنرانی خود را منحصر به کلمات
زیر نمود:

« وضعیت روابط خارجی ما مرا وظیفه‌دار نمود که حقایق حندی
را باطلاع‌عنان مرسانم ... »

شارل شوابد و فنی خواست در شرکت پن‌سیلاوانیا سخنرانی کند
از جمله دوم وارد اصل مطلب شد و بدینظریق بیان خود را شروع نمود.
« هم‌مرین جزیکه امروز فکر هر آمریکائی موجه آنست وضعیت
اقتصادی امروزه و آنیه میباشد و من شخصاً باین موضوع خیلی خوش بیشم
زیرا ... »

« این خوبیه شروع سخنرانی اشخاص آزموده است ولی اشخاص
تازه کار یکی از دو ضریق زیر که هر دو خیلی بدھستند شروع بسخنرانی
می‌گذند.

شروع نطق با ایان حکایت با مزه

عدد زیادی از ناطقین تلازه کارخیال می‌کنند که باید در ضمن سخنرانی خوش مزگی هم بگذند باینجهت سعی می‌کنند صحبت خودرا با ایان یک حکایت با مزه و خنده‌دار شروع کنند غافل از اینکه ۹۵ درصد احتمال دارد که نه تنها حکایت آنها باءث خنده و تفریح حضار نشود بلکه بنظرشان بد هم باید در نتیجه این اتفاق اگرچه شنوندگان معمولاً دلشان بحال او سوخته بر روی خود نحو اهند آورده ولی همین امر باعث خواهد شد که ارزشی برای بیاناتش قائل نشوند.

مشکلترین چیز در سخنرانی این است که ناطق بتواند حضار را بخنده در آورد و با مزه بودن، استعدادیست که خداوند فقط بعضی‌ها داده و دیگران نباید دنبال آن بروند اگر دقت کرده باشد هیجوقت یک حکایت یا مطلب بخودی خود با مزه و خنده آور نیست و فقط طرز بیان گوینده است که با آن روح میدهد و سبب خنده دیگران می‌شود ساید از هر صد نفر یکنفر باشد که اگر حکایت با مزه‌ای را شرح دهد بتواند شنوندگارا بخنداند بتایران احتمال قوی میرود که شما هم یکی از آن نود و نه نفر باشید و اگر بخواهید برای شنوندگان با مزگی کنید حتماً بضرر حیثیت وزن اجتماعی خود کار کرده‌اید.

سترنگلند جبلیان - که با مزه‌ترین سخنوران آمریکاست هیجوقت در سه دقیقه اول سخنرانی خود خوشمزگی نمی‌کند پس اشخاص عادی بطريق اولی نباید نطق خود را با خوشمزگی شروع نمایند البته هنوز از شرح بالا این نیست که باید سخنرانی را با خشکی و قرسروقی شروع

کرد و مانعی ندارد که در شروع صحبت یک مطلب جدی ولی قابل توجهی را برای شنوندگان نقل کنید.

روش دیگری که اشخاص تازه کار در سخنرانی بکار میبرند و بسیار بد است، اینست که از شنوندگان مقداری عذر خواهی میکنند هنلا میگویند. «بایان قاصر خود قابل سخنرانی در مقابل جنین جمعیتی که از علماء تشکیل شده نیستم» و یا «فرحت نکرده‌ام گفتار خود را نهیه نمایم و حالا مجبورم بالبداهه صحبت کنم»

گفتن جنین چیزها در شروع کلام عبارز بدی تبعیجه‌ای ندارد زیرا بلعمت میشود که شنوندگان امیدسان از شنیدن سخنان خوب و جالب توجه قطع شده و دیگر با دقت گوش بسخنرانی ندهند و فقط از روی ترجم در جلسه سخنرانی بشنیدند و مخصوصاً در صورت دوم یعنی معذرت‌خواهی ناطق از اینکه گفتار خود را قبل از تهیه نکرده است شنوندگان در دل خود نسبت باو خشمگین شده میگویند «لابد هارا قابل ندادسته است که آنچه باید برایمان بگوید قبل از تهیه نماید.»

پس معذرت‌خواهی در اول سخنرانی غیراز سلب اعتماد و جلب ترجم. یا کینه سوندگان نسبت بناطق نتیجه‌ای ندارد.

سخنرانی را با ذکر نکات قابل تجسم شروع کنید

برای شنوندگان شنیدن مقدار زیادی مطالب کلی و معنوی خیلی سخت است و شنیدن مطالب قابل تجسم را بیشتر دوست دارند و خوب است شروع سخنرانی با ذکر يك چنین مطلبی باشد ولی هناؤسفانه اجرای این دستور برای ناطق سخت است و هر ناطقی خیال میکند در اول صحبت

خود باید یک مطلب کلی را بگویند ولی باید در مقابل این حس خود مقاومت کند.

در شروع سخنرانی چیزی بشنوندگان نشان دهید.

نماید آسانترین وسیله برای شروع سخنرانی نشان دادن چیزی بشنوندگان است حتی اشخاص پیسواد و بچه‌ها هم تحت تأثیر این عمل قرار می‌گیرند بنابراین در مواردی که مناسبت دارد در شروع سخنرانی یک شیئی را بشنوندگان نشان داده و یا بیان چند جمله مناسب با آن سخنرانی را شروع نماید.

از شنوندگان سؤالی بکنید

هر وقت وسیله دیگری ندارید سخنرانی خود را باید پرسش از شنوندگان شروع کنید اینکار دو فایده دارد اول اینکه شنوندگان چون باید جواب بسؤال شما بدھند ناجار توجهشان جلب می‌شود نایاً حس همکاری باشما در آنها تولید می‌شود.

با ذکر کلام یکی از بزرگان سخنرانی را شروع کنید.

ذکر کلام بزرگان از زیادی در جلب توجه شنوندگان دارد منلا اگر می‌خواهید راجع براستی سخنرانی کنید ممکن است سخن خود را اینطور شروع کنید.

«سعدی می‌گوید: راستی موجب رضای خدادست، کس ندیدم که گم شد از راه راست ...»

عنوان سخنرانی خود را از کلماتی که متناسب با مذاقع مستقیم شنوندگان است انتخاب کنید.

مسلم است که تمام شنوندگان بیش از هر چیز بمنافع خود علاقمند هستند بنابراین وقتی بیشتر ب موضوع سخراوی علاقمند شده و آنرا با وقت بیشتری گوش می‌دهند که حس کنند شنیدن آن در بهبودی و از دیاد منافع شخصی آنها مؤثر است.

مخفق مطالب مؤثر زیاد جلب توجه می‌کند

سوس ماکاور- میگوید «مقاله خوب برای روزنامه آنست که یک سری مطالب مؤثر دنباله هم بصورت مقاله درآید».

خواندن و شنیدن مطالب مؤثر روحیه انسان را از حالت یک نواخت روز در می‌آورد بنابراین اگر میخواهید مقدمه نطقتان خوب شود آنرا با ذکر یک نکته مؤثر شروع کنید بطور مثال نطق پل جیمز را که درباره موضوع قضائی بیان کرده در زیر ذکر می‌کنیم.

«افراد ملت امریکا بیش از تمام ملل دیگر جرم میکنند در اهیو تنها با ادازه تمام شهر لندن فعل واقع میشود بتناسب جمعیت در آنجا یکصد و هفتاد مرتبه بیشتر درزدی میشود در گلولند بیش از تمام انگلستان و اسکانلند اقدام بدرزدی میشود عده مقتولین در شهر نیویورک بیش از انگلستان یا فرانسه و با آلمان است علت این امر اینست که در آمریکا مجرمین تنبیه نمیشوند، برای هر جرم فقط یک درصد احتمال تنبیه شدن هست بطوری که اشخاص قاتل بیشتر احتمال می‌دهند که از مردم سرطان بعینند تا اینکه اعدام شوند ...

مسر جیمز- با ذکر مقدمه گفتار خود خربه بر روحیه شنوندگان زده و با آنها نشان داده که دربشت بیانات خود دلائل محکم و قوی دارد

-۱۲۷-

و با نوسیله جلب نظر آنها را نموده است.

اگر در مقدمه مطلبی بگوئید که بنظر تصادفی باید خیلی
جلب گوجه میکند

کلمات زیر مقدمه کنفرانسی است که هری ا. ریچمند داده،
بینید بنظرتان چطور است؟

* دیروز در ترنی از یکی از شهرهای تزدیک اینجا عبور میکردم
و یاد یک عروسی که چند سال پیش واقع شده بود افتادم این عروسی
مثل سایر عروسی‌های این ناحیه بدون تأمل بوده و عاقبت آنهم بخیر
نشد... *

من شخصاً از این مقدمه خیلی خوشم آمد ولابد شما هم خوشتان
می‌آید شنونده بمحض شنیدن آن دلش می‌خواهد بینید آخر کار چه شد
ومخصوصاً چون موضوع عبور دیروز ترن و دیدن شهر ویادآوری مطلب
را ذکر کرده و شنونده گمان میکند که این مطلب همین الان بخاطر ناطق
رسیده همین مطلب بین نظر اورا جای میکند.

خلاصه فصل نهم

۱- شروع بسخراشی خیلی مشکل است ولی در عوض خیلی اهمیت
دارد زیرا در این موقع یعنی از هر موقع فکر شنوندگان حاضر برای شنیدن
است بنابراین در انتخاب نکننای که برای مقدمه سخراشی گفته میشود
باید خیلی دقت کرد.

۲- مقدمه باید خیلی کوتاه بوده از یک یاد و جمله تجاوز نکند
حتی گاهی ممکنست از اول اصل مطلب را شروع کرد.

۳ - اشخاص تازه کلر معمولاً نطق را باییان یک حکایت با مزه و خنده دار و یا عذرخواهی شروع میکنند هر دوی این کلرها خیلی بد و هضر است.

۴ - برای جلب توجه شنوندگان ممکن است سخنرانی را بایکی از طرق ذیر شروع کرد:

الف - حس کنجکاوی شنوندگان را تحریک کنید.

ب - یک حکایت جدی قابل توجه بگوئید.

ج - سخنرانی را با ذکر نکات قابل تجسم شروع کنید.

د - در شروع سخنرانی یک شیئی را بشنوندگان نشان داده و راجع به آن چند کلمه بیان کنید.

ه - از شنوندگان سؤالی بکنید.

و - سخنرانی را با ذکر کلام یکی از بزرگان شروع کنید.

ز - عنوان سخنرانی را مناسب با هنافع مستفیم شنوندگان انتخاب کنید.

ح - پادکتر مطالب مؤثر سخنرانی را شروع کنید.

ط - اگر در مقدمه نطق مطلبی بگوئید که بنظر تصادفی باید و شنوندگان حس نکنند که مطلب را جزو بقیه گفوار قبل از تهیه کرده اید خیلی مؤثر و جالب توجه خواهد بود.

تمرين صدا - استراحت چاه

در آخر فصل سوم و چهارم لزوم استراحت گلو گفته شد، همانطور بفتح اسفل هم باید استراحت داده شود معمولاً انسان آنرا محکم نگاه

میدارد در تیجه این عمل صدا مجبور است با فشار از دهان خارج شود بهمین جهت نازک وزیر میشود و جنین صدایی در گوش شنوونده اثردارد یک قسمت از فشنگی صدا مربوط بطرز حرکت لبها و خوبی آنست و این امر ممکن نیست مگر در صورت محکم نبودن فک اسفل و چانه . برای فک اسفل تمرين های زیر را انجام دهید .

۱- سر را بطرف جلو رها کنید بطوریکه چاتنان بسیئه بخورد حال تمام سر را بلند کنید ولی هیچ کوششی برای بلند شدن چانه نکنید بطوری که در اثر وزن خود پائین بیفتد .
۲- مدنی با چانه افیاده و دهان باز پنهان نماید .

۳- انگشتان خود را در روی مفصل فک اسفل (در حدود یک سانتیمتری جلوی گوش) بگذارید و فک اسفل را اهل اینکه غذا می جوبد حرکت دهید مسلماً حرکت مفصل را در زیر انگشتان خود حس خواهید کرد حال سعی کنید فک اسفل را بطوری شل رها نمایید که اصلاً حرکت مفصل را حسن نکنید این طریقہ صحیح استراحت دادن چانه است .

۴- موقعی که کسی از دور باشما حرف میزند و صدای او را خوب نمیشنوید ععمولاً نفس خود را حبس کرده و دست هارا به پشت گوشها میبرید و چانه را شل رهایی کنید حال فرض کنید که در همین وضعیت قرار گرفته اید همین عمل را بکنید و بلند بگویید «اووه» .

این عملیات را جنایجه ذکر نمود آنقدر انجام دهید تا کم کم چانه و فک اسفلتان با خنیار خودتان در آید البته در عین حال مرتبأ تمام تمريناتی را که طی فصول گذشته شرح داديم اجرا کنید .

فصل دهم

از اول هوش و فکر شنوندگان را تسخیر کنید

چند سال پیش کلر گران باشگاه نفت و کارخانه آهن کلرادو- شورش کردند و حتی چند تیر خالی شد کار گران اسم رکفلر را باکینه ادامه کردند ولی او تصمیم گرفت بایک نطق مؤثر آنها را آرام نماید برای این کار لازم بود اول فکر و درج آنها را تسخیر کند و بنابراین نطق موقفيت آمیز خود را با جمله های زیر شروع نمود.

«امروز بهترین روز زندگی من است زیرا در مقابل بهترین کلر گران خود قرار گرفته و میتوانم بر احتی و بدون ملاحظه با آنها صحبت کنم مطمئناً بدانید که خیلی از این اتفاق مفتخر و خوشحالم اگر دو هفته قبل می خواستم برای شما حرف بزنم قطعاً بخوبی امروز نتیجه نداشت زیرا در آن موقع هنوز باهمه شما کاملاً آشنا نشده بودم ولی حالا در جریان این چند روز خوب باهم آشنا شده ایم زیرا در هفته گذشته شخصاً تمام چادرهای کار گران را سرکشی کرده و اغلب زنان و اطفالتان را نیز دیدن و بدم بنابراین حالا که هم دیگر را ملاقات میکنیم نسبت بهم غریبه نیستیم و میتوانم در یک وعده صمیمانه باهم حرف بزنیم در اینجا کلر فرمایان و

کلرگران کمپانی دو یلک جا جمع شده ایدومن چون تمايده هر دو دسته هستم سعی خواهم کرد هر نوع اختلاف را که بستان تولید شده باشد رفع کنم ...*

مالحظه کنید که رکفلر در این سخرااني چند هنرهندی از خود بروز داده بطور يك كه با همین نطق يك دفعه روحیه حاضرین را طبق دلخواه خود تغییر داد.

اثر یلک قطره عسل

از قدیم میگویند یلک قطره عسل بیش از یلک خروار سر که مگس بخود جمع میکند از این جست آدم هم مثل مگس است اگر میخواهید کسی را با خود هم عقیده کنید اول باو ثابت کنید که دوست صمیمی او هستید این عمل سمامتیل همان قطره عسل در او کارگر شده و او را بطرف شما جلب میکند و اگر تو انستید این کار را انجام دهید به مقصود خود خواهید رسید

لینکلن - همیشه این طریفه را بکار میبرد در ۱۸۵۸ میخواست برای عده از اهالی شهرهای ایلینویس و کنتوکی و میسیوری صحبت کند اغاب آنها صاحب حندین غلام و کنیز بوده و بهمین جهت با او که مخالف بوده فروشی بود بکلی دشمن بودند البته از اول مسلم بود علاوه بر اینکه حرفهای او را قبول نخواهند کرد همکن است بلوایی هم بر باکنند بنا بر این لینکلن اول بدبدن عده‌ای از رؤسا و بیشوابان آنها رفت و با آنها دوست شد بطور يك كه بهم دست دادند يس از آن به مجلس سخرااني رفته و چنین گفت:

همسریهای عزیز من شنیده‌ام مین‌شما کسانی هستند که می‌خواهند
بمن صدمه برسانند ولی تعیدانم چرا این خیال را دارند زیرا منم یکی
از شما هستم چرا نباید بتوانم هتل یکی از شما صحبت کنم من در شهر
کنتو کی تولد شده و در ایلینویس پرورش یافته‌ام و گمان می‌کنم با اهالی
می‌سوری هم خیلی رفیق باشم اگر شما کاعلا بروجیات من بی بوده بودید
ممکن نبود بخواهید جزئی ترین صدمه‌ای بمن بزنید زیرا من نمی‌خواهم
بشما اذیتی برسانم بنابراین همسریهای عزیز این فکر را از خود دور
کنید یا نباید باهم دوست شویم و با یکدیگر درست‌تره رفتار نمائیم من یکی
از ساده‌ترین و صلح‌جو ترین مردم روی زمین هستم و ممکن نیست به حق
کسی تجاوز نمایم، تنها خواهشم از شما اینست که درست به حرف‌هایم
گوش کنید حالا دیگر شما هر را از خود میدانید و مطمئنم که دیگر فکر
صدمه زدن هر را نخواهید کرد با اجازه شما وارد صحبت اصلی خود

می‌شوم ۴۰۰

لینکلن این کلمات را با قیافه خندان و صدای جذابی بیان کرد و بوسیله
آن طوفان روحی شنوندگان را خاموش نمود حتی بعد از سخنرانی حاضرین
بهترین دوستان او شدند.

تا یادش مایکل کوئید «منکهر کفار» - یا لینکلن نیستم که محتاج بانتظر ز
حرف زدن باشم « صحیح است ولی آیا خودشما در زندگی روز مرد با
اشخاص و محافلی که نظریه شان باشما فرق دارد رو برو نمی‌شود؟ آیا
عایل نیستید دیگر ان را با خود هم عقیده کنید؟ اگر اینطور است هیچ وقت
معاذب خود را با ذکر چیزهایی که فقط بسنگی با هنافع خود قان دارد و
ربطی به هنافع شنوندگان نداشته باشد شروع نکنید.

حالا یکنی از درس های پروفسور اورستریت را بشنوید

«اگر مخاطب یکدفعه بشما «نه» گفت بدانید که بزرگترین مانع در مقابل موقیت شما تولید شده است زیرا اگر انسان کلیه «نه» را در مقابل کسی گفت یکدفعه تمام وجود و شخصیت و عزت نفس او برای پایداری در مقابل این «نه» که گفته است مجهز نمیشود ممکن است فوراً پی باشتباه خود برده و ملتافت شود که بیجهت «نه» گفته است ولی خیلی کم کسی پیدا نمیشود که عزت نفس خود را زیر یا گذاشته واقرار باشتباه خود بگند بنا بر این هر وقت میخواهیم کسی را بچیزی منقاد نگردانیم باید از اول نکاتی که ممکن است شنونده در مقابل آنها «نه» بگویید نگوئیم و گوینده خوب کسی است که از اول بی دری حرف هایی بزنند که شنونده ناجاز در جوابش «بلی» بگویید تا باین ترتیب بوضعیت روحی و جسمی مخاطب حالت هشت بدهد»

«علت این مطلب واضح است زیرا انسان وقتی از روی عقیده گفت «نه» این فقط یک کلمه دو حرفی نیست که از دهانش خارج شده بلکه با گفتن آن تمام عضلات و اعصاب او هترانم و حاضر برای دفاع میگردد و در نتیجه شخص برای مدت چند دقیقه و گاهی چند ساعت بکلی منفی میشود و حاضر بقبول هیچ چیز نخواهد بود در صورتی که گفتن «بلی» حالت انسان را بعکس میگذارد و او را مایل بموافقت مینماید بنا بر این هر چه شنونده بیشتر بلی بگویید بیشتر حاضر پیدا رفتن عفاید گوینده خواهد شد»

«متأسفاً نه اغلب اصل مسلم فراهم نمیشود حتی بعضیها خیال میگذند

اگر حرف خود را با گفتن چیزهایی که مخالف میل مخاطب است شروع کنند تیجه بهتری خواهد گرفت.

حال اگر هایلید دستور بسیار مفید و لازم پرسور اور سرتیت را بکار بندید راه آنرا از لینکلن یاموزیداین مرد بزرگ هیکوید «من برای اینکه جتوانم شنوونده را وادار بگفتن «بلی» کنم سعی مینمایم مطالبیرا پیدا کرده برایش بگویم که میدانم هر دو به آن معتقدنم» لینکلن حتی وقتی که راجع به موضوع «آزادی غلامان» حرف میزد از این قاعده خارج نمیشد و در اول سخنرانی خود مدتی از مطالب دیگر میکفت و کم کم حرف را بسر مطلب اصلی می آورد.

چطور لاج شنوندگان را با خود هم مقیده کرد؟

بس از خانمه جلک گذشته مقرر شد که آقای لاج (عضو مجلس سنای ایالات متحده) و آقای لاوال هاوارد راجع به جامعه ملل در شهر سنت مناظره کنند لاج حس کرد که اغلب شنوندگان در موضوع سخنرانی بالا و هم مقیده نیستند تا یاد اگر کس دیگری بود اهمیت بان مطالب تداده با ایمان مطالبی مخالف میل شوندگان شروع بصحبت می کرد ولی او اینکلر را نکرد بلکه با جملات زیر بطن خود را افناح کرد.

«جنابان اجل، خانمهای، آقایان، رفقای امریکائی من

«آقای لاوال هاوارد و من خیلی هفتخریم که در مقابل بک جنین هیئت عالی مناظره میکنیم ها دونفر دوست قدیمی بوده و هر دو جمهوری خواه هستیم این آقا علاوه بر اینکه رئیس دانشگاه مهمی هستند از کنبه که ان سیاست آمریکا میباشند و اگر حالا باهم مناظره میکنیم . و

هر یک عقیده مخالف دیگری را بیان مینماییم نمیتوان منکر این شد که هر دو طرفدار صلح دنیاگی و خوشبختی آمریکاپوده و از این حیث متفق الرأی میباشیم .

حالا اگر اجازه بفرمایید چند کلمه از نقطه نظر شخصی بیان میکنم ملاحظه میکنید که لاج چطور در اول بیانات خود سعی کرده است نمام وجه استراکهای خود را بار قیب بیان کرده و باین وسیله معلوم نموده که در قسمت عمده واصلی عقاید باهم یکی هستند لابد حس کرده اید که هر وقت گویده مطالبی موافق میل شما میگویند یکملاً قه مخصوص نسبت به او پیدا میکنید همین امر باعث میشود که نسبت به او اعتماد پیدا نمایید و سایر مطالب را که میگوید اگر جه تابحال به آنها معتقد نبوده اید قبول کنید .

طریقه صحیح مباحثه

هر وقت میخواهید با کسی راجع به مطلبی مباحثه کنید بیفاید ترین و هضر ترین طریقه اینست که با جدیت نمام سعی کنید با وحالی کنید آنچه او تابحال راجع باین مطلب تصور میکرده غلط بوده و حرف صحیح آنست که شمامی گوید، زیرا واضح است طرف هم با اصرار مخالفت میکند «بعکس آنچه من میگویم صحیح است و همین الان این مطلب را بتون نابت میکنم» البته تائینکار را نکند آرام نخواهد نشست .

تابرا این از این طریقه صرف نظر کنید و اگر ما یلید شنونده ناشمام عقیده شود از او سئوالی کنید که جواب آن ناچار همان باشد که شما

میخواهید ولا بد تصدیق میکنید که اگر شنونده آنچه را که شما مایلید بگوید کار تمام است و منظورتان حاصل است زیرا او خیال میکند این عقیده خودش است که بیان کرده پنا براین بهترین طریقه مباحثته آنست که بصورت نوپریح و سوال و جواب درآید.

ممکن نیست دو نفر در موضوعی که باهم همه عقیده نیستند توانند مطلبی را که مشترک آن نسبت با آن عقیده دارند پیدا کنند، حتی رئیس حزب کمونیست امریکا توانست در هناظرهای که با رؤسای بانک امریکا کرد عقاید مشترکی پیدا کرده بشرح زیر بگوید.

« همیشه فقر مشکلترین مسئله جامعه انسانی بوده و هست ما امریکائی‌ها همیشه سعی کرده‌ایم بالاین دشمن بشریت بجنگیم و ازشت درنج فقرا بکاهیم همه قبول دارید که ما بیک هلت با سخاوتی هستیم و هیچ هلتی را ناریح نشان نداده که اینقدر با بدبهختی نوعی شر جنگیده باشد حال که ماجنین گذشته درخشانی از حیث اخلاق داریم بیاید وضعیت فعلی را هم مطالعه نموده بهینیم چگونه ممکن است این کار گران بدبهختی را که باوضع فلاکت بارد کارخانه‌ها کار میکنند از فرنجات داده و غرفت بدبهختی را از آنها دور کنیم...»

کدام شخص است که بتواند با گفته‌های بالا مخالفت کند، چه فقرا و چه متمولین و بانکدارها در این نکات با رئیس حزب کمونیست متفق الرأی هستند و مسلماً باشند آن روحیه‌شان حاضر تر برای حرفهای بعدی خواهد بود.

روشی که هانری لانچ بکار برده

همه مردم حتی احفلال دستگاه موضع نطق میوج هانری لانچ را که در سال ۱۷۷۵ در موضوع (یا مرلک یا آزادی) ایراد کرده میدانند ولی شاید عده کمی از هانری که ناطق در طرز بیان این نطق انقلابی بخراج داده اطلاع داشته باشد.

هانری لانچ میخواست اهالی امریکا را وادار بجنگیں و رهایی از قید استعمار آنها بنماید در حالی که عده زیادی از آنها در این امر بالاو مخالف بودند او بعوض اینکه با آنها شروع به مخالفت نماید در قسمت اول نطق خود فقط از وطن پرستی آنها تعریف کرده و در قسمت دوم با یک سؤال شنوندگان را وادار کرد که ناچار مطابق میل او رأی بدهند.

اینک قسمتی از نطق او

«آقای رئیس شاید کسی بقدر من بدرجه وظیرستی آقایانی که در اینجا حاضر هستند بی نبرده باشد ولی باید نکنه ای را بگویم و آن این است که هر کس مطلبی را بنظر خاصی می بیند که با نظر دیگران فرق دارد بنابراین امیدوارم اگر بعضی از نکاتی که من ذکر میکنم با عقیده عده ای از آقایان فرق داشته باشد عفو بفرمایند در عوض هنهم قول میدهم با صراحت لهجه و صمیمیت مطالب خود را بیان کنم زیرا حالا دیگر موقع مجامعت و تشریفات نیست هملکت ما یک وضعیت بخصوصی دارد و بعقیده من موضوع اینست که آیا ما باید آزاد باشیم یا بحال بردگی بمانیم اگر باید آزاد باشیم اول باید بتوانیم با آزادی عقاید خود را بیان کنیم.»

«آقای رئیس بنظر من اگر درین آمال خود قدری زیاده رویم
بکنیم بدنیست آیا هاباید باجشم و دست بسته خود را تسليم دیگران کنیم
تا هر یاری که دلشان میخواهد بسر ها بیاورند؟ آیا از هر دان لایقی مثل
ما باید این توقع را داشت؟ آیا ما باید در زمرة اشخاصی باشیم که
با وجود داشتن چشم نمیبینند و یا باداشتن گوش نمیشنوند؟ من که خیلی
میل دارم جواب این سوالات برایم روشن شود تا بتوانم تصمیم خود را
بگیریم شما چطور...»

خلاصه فصل دهم

- ۱- با ذکر مطالیکه میدانید شنوندگان در آنها باشما هم مقیده اند
اول هوش و فکر شان را تسخیر کنید.
- ۲- اگر احتمال میدهید که شنوندگان باشما هم عقیده نیستند از
اول اصل مطالب خود را ذکر نکنید تا در تیجه در مقابل «نه» آنها که
بسیار بحال نطقناز، مضر خواهد بود واقع نسويد بلکه اول سعی کنید که
هر چه ممکن است پیشتر «بلی» بگويند اين کار کمک زیادی به موفقیت
بعدی شما خواهد گرد.
- ۳- هیچ وقت در شروع سخنرانی پشنوندگان نگوئید که الان بشما
نابت میکنم که اشتباه کرده اید زیرا اینکار بطور قطع آنها را وادار
به مخالفت با شما خواهد کرد بهترین طریقه مباحثه آنست که بصورت
توضیح و سؤال وجواب در آورید.

تمرین صد ۱ - روانی لبها

یکی از بلاهای که ناویقین تازه کار دچار آن میشوند افباخر لبها

محضوصاً در شروع سخنرا نیست زیرا برای خوب شدن باید گلو و چانه و لب‌ها کاملاً آزاد و روان باشند در فصول گذشته طرز استراحت دادن بگلو و چانه تعایم داده شد و در اینجا راجع بایهای صحبت می‌کنیم:

برای اینکه صدا قشنگ و واضح باشد باید لب‌ها روان و قابل حرکت باشند برای رسیدن باین مقصد باید دقت داشت و تمرین کرد و ماراه آنرا می‌نویسیم و شما آنرا پر روی نمایید.

دو کامه « تو » و « من » را با ترتیبی که در زیر شرح می‌دهیم تلفظ کنید.

اول بگوئید « تو » و با گفتن آن لبها را کاملاً گرد کرده و متقبض کنید پس از آن بگوئید « من » ولی ایندفعه عکس دفعه بیش ابها را کاملاً باز کنید مثلاً اینکه می‌خواهید ندانهای خود را بددانآنساز نشان بد هید و در ادای هر دوی این کلمات و اجرای دستوری که داده است هرجه ممکن است مبالغه کنید.

حال بهمین ترتیب چندین دفعه این دو کلمه را تکرار کنید ضمناً بعضی کلمات نظیر آنچه در زیر ذکر می‌شود با آن اضافه نمایید.

« تو من » « تو ما » « تو می » « تو او »
این کلمات و امثال آنها را هرجه می‌شود بیشتر و با طرزی که گفته شد تکرار کنید.

آخرین های دوره

۱- چانه را شل کنید بعد ایک نفس عمیق بکشید بطوری که حس کنید هوا وارد معدهتان می‌شود پس از آن بگوئید « آه » باین شرط که در تیجه

-۱۴۰-

آن هیچ فشاری در خود حس نمکند.

۲- بُلْ نفس عمیق پکشید و با کمک حرکان دست این کلمات را
گفته و به خود نلقن کنید «من در استراحت کامل هستم گلوپم باز است و هیچ
جای بدنم خسته نیست»

۳- بُلْ نفس عمیق کشیده و در ضمن آن تمام حرکان استراحت و
دیافراگمی که در فصول گذشته شرح داده شد انجام دهید. ضمناً سعی
کنید این نفس هر چه ممکن است طویل باشد و دقت نمایید که مرکز
فشار فقط در دیافراگم باشد.

فصل پانزدهم

ختم سخنرانی

در مدتی که ناطق سخنرانی خود را داده می‌بیند هر قدر گوینده زیر دستی بوده و بیاناتش خوب و قابل فهم باشد چون آنها را بی دری می‌گوید تا شنوند گان می‌خواهند یک نکته مهم گفتار او را پیش خود نجزیه و تحلیل کنند و بخوبی بفهمند و تیجه بگیرند نکته دیگری گفته می‌شود که بنابراین فکر شنونده را به خود متوجه کرده و مانع از فهمیدن و سپردن کامل نکته قبلی بذهنش می‌شود ولی آخرین نکته ای که ناطق می‌گوید این اشکال را ندارد زیرا شنونده فرصت کافی برای فهم آن خواهد داشت بنابراین ناطق باید از خاتمه سخنرانی خود استفاده کرده و آنچیزی را که می‌خواهد پیش از تمام نکات در ذهن شنوند گان بماند در خاتمه سخنرانی بگوید :

اغلب ناطقین نا آزموده نطق خود را با این جمله با جمله دیگری نظیر آن تمام می‌کند « گمان می‌کنم آنچه باید بگویم گفته‌ام و بنابراین بیانات خود را ختم می‌کنم .

واضحت که وقتی ناطق بیان خود را ختم کرد هرچه که باید بگوید گفته و دیگر چیزی برای گفتن ندارد پس چه لزوم دارد که جمله بالا را اداء نماید؟ بنابراین درخانمه سخنرانی مهمترین نکته را گفته و دیگر چیزی نگوئید.

حال که باید مهمترین نکته را در خاتمه سخنرانی گفت ہس باید احتیاطات لازمه را مرعی داشت و برای از دست دادن این فرصت اسنفاده کرد ناطق ممکنست گاهی قسمی از آنچه را که میخواهد بگوید فراموش کند این اتفاق در وسط سخنرانی اهمیت زیاد ندارد ولی اگر خاتمه را فراموش نماید میتوان گفت که از نطق خود نتیجه‌ای بدست نخواهد آورد بنابراین در موقع تهیه گفتار چند خاتمه خوب برای آن نوشته و حفظ کنید تا اقلای بکی از آنها در خاطر تان مانده و بگوئید و بعلاوه در موقع خیل صحبت بهترین آنها را بمناسبت موقعیت بیان نماید.

برای تهیه خاتمه سخنرانی نمیتوان بلکه قاعده مخصوصی وضع نمود و این جیزی است که هر کس در موقع تهیه گفتار باید بمناسبت موضوع تهیه نماید با وجود این چند نوع خاتمه که بیش از همه تاکنون طرف توجه واقع شده در زیر ذکر میگردد.

خلاصه آنچه را که گفته اید بتوئید

چنانچه در بالا ذکر شد شنیدن نکات پی در پی باعث میشود که شنوندگان مقداری از مطالب گفته شده را ملتافت نشده یا فراموش کنند بنابراین در آخر سخنرانی ممکن است ناطق خلاصه آنچه را که گفته تکرار کند.

شنوندگان را دعوت به فعالیت کنید

منظور از سخنرانی گرفتن نتیجه است و نتیجه صحیح موافقی بدست می‌آید که شنوندگان حاضر و متقاعد باجرای عملی شوند. در اینصورت ناطق می‌تواند در خاتمه سخنرانی اجرای آن عمل را از شنوندگان بخواهد.

یک خوش آمد بشنوندگان بگویید

چیزی که بیش از هر مطلب دیگر شنیدنش بشنوندگان لذت میدهد این است که تعریفی از خودشان بشنوند در اینصورت اگر چیز مخصوصی برای خانمه سخنرانی ندارید بمناسبت موقع و موضوع یک خوش آمد بشنوندگان بگویید.

یک نکته خنده‌دار بگویید

برخلاف شروع سخنرانی در خاتمه آن گفتن یک حکایت یا نکته خنده‌دار بسیار مفید است بشرطی که ناطق طبیعتاً شخص با مزه و شوخی باشد.

یک نکته شاعرانه بگویید

گفتن یک نکته شاعرانه در آخر سخنرانی بسیار مؤثر است و نی اینهم مثل خوشنزگی استعداد مخصوص می‌خواهد کارهای کس نیست.

سخنرانی را باز کر یک کلام مقدس ختم کنید

اگر ناطق بتواند یک آیه قرآن یا چیزی نظیر آن را به مناسبی

-۱۴۶-

در آخر بیانات خود گفته و با آن سخنرانی خود را اختتم کند بسیار هفید و
مژه خواهد بود.

در آخر سخنرانی یک تکه خیلی مهم و مؤثر بیرون می‌پند

این طریقه برای همه کس و هر موضوع میسر نیست ولی اگر با آن
موفق شوید بسیار خوب است مثال خیلی خوب برای این مطاب خاتمه
کفتاربست که در فصل سوم این کتاب راجع به شهر فیلاندلفی نقل شده
است.

موقع ختم سخنرانی را خود را حس کنید

پس از اینکه برای سخنرانی خود یک مقدمه و یک تیجه خوب
بیدا کردید سعی کنید مطالبی که بین این دو قسمت میگویند حتی الامکان
کم و کوتاه باشد ناطقیکه نطق خود را زیاده از حد طول میدهد اغلب
مورد تنفس و تمثیر شنوندگان قرار میگیرد بنابراین هیچ وقت مثل
کشیشی که آنقدر برجانگی کرد تاعقبت یکی از شنوندگان خوابش بردا
واز پسجره پایین افداد و دماغش شکست ہر حرفي نکنید یکدفعه در یک
مجلس سخنرانی عده زیادی پشت سر هم حرفزده و شنوندگان را بکلی
خسته کرده بودند و ساعت دو بعد از نصف شب شد تازه دکتر عالی مقامی
بالای منبر رفته چهل و پنج دقیقه تمام باور اجی خود گوش و فکر ما را
خسته کرد لابد خودش خیال میگردید ما لذت فراوانی از بیاناتش برده ایم.
هر وقت من حس میکنم که موضوعی خیلی طرف توجه خوانندگان

واقع شده و مرتباً از آن مقالاتی در مجله چاپ میشود دستور میدهم آنرا قطع کرده دیگر ننویسند زیرا منظورنهایی من موقبیت مجله ام میباشد بنابراین همیشه باید خوانندگان را نشنه و هشتاق مطالب آن نگاهدارم همین دستور را باید ناطقین رعایت نموده سعی کنند هر وقت شنوندگان حداکثر توجه را به بیاناتشان پیدا کردن آنرا اختم کنند

بزرگترین موعظه حضرت عیسیٰ قسمنامه کوتاه اوست که ممکن است آنرا فقط در ده دقیقه خواند سخنرانی مهم لینکلن در ژنیسیبورگ فقط مرکب از ده جمله است دکتر اس - که مدت چهل سال در افریقا بسربرده و مطالعه نموده کتابی در اخلاق و عادات قبائل و حشی نوشته در یکجای آن ذکر نموده است که در یکی از قبائل عادت دارند وقتی ناطق زیادی حرف میزنند و شنوندگان تزدیک بخسته شدن هستند همه فریاد میزنند (کافی است کافی است) و باینوسیله مانع از ادامه بیانات او میشوند .

جای دیگر مینویسد در یکی دیگر از قبائل ناطق باید یک پای خود را بلند کرده شروع بسخنرانی کند و فقط تا موقعی حق حرفزدن دارد که بتواند آنرا بلند نگاه دارد بمحيض اینکه توک پاش بزمین خورد تمام شنوندگان فریاد میزنند (بس است بس است) .

البته سفیدپوستان از سیاهبوستان هذبترند و میان سخنرانی هانع حرفزدن ناطق نمیشوند ولی این مطلب مانع از آن نیست که از بر حرفی بدشان نیامده و اورا پیش خود مورد تنفر و تمسخر قرار ندهند.

خلاصه فصل یازدهم

- ۱ - خاتمه سخنرانی بهترین موقع برای خودنمایی ناطق است زیرا این قسمت است که بیش از همه مطالب درخاطر شنوندگان میماند.
- ۲ - باذکر این جمله بیانات خود را ختم نکنید « گمان میکنم آنچه باید بگویم گفته‌ام و بنابراین بیانات خود را ختم میکنم»
- ۳ - خاتمه سخنرانی خود را بادقت کامل قبل از تهیه نموده و آنرا کلمه بکلمه حفظ کنید.
- ۴ - با وجود اینکه فرمول مخصوصی برای خاتمه سخنرانی نمیتوان ذکر کرد در اینجا هفت نکته ذکر میکنیم که ممکنست مورد استفاده قرار گیرد.
  - الف - خلاصه آنچه را که گفته‌اید بگوئید.
  - ب - شنوندگان را دعوت به فعالیت کنید.
  - ج - یک خونس آمد بشنوندگان بگوئید.
  - د - یک نکته خنده‌دار بگوئید.
  - ه - یک سکه شاعرانه بگوئید.
  - و - سخنرانی را باذکر یک کلام مقدس ختم کنید.
  - ز - در آخر سخنرانی یک نکته خیلی عمدی و مؤثر بگوئید.
  - ح - پس از اینکه آنچه در شروع و خاتمه نطق خود باید بگوئید در نیوب دادید سعی کنید هر چه ممکن است بقیه گفتار تان مختصر تر و کوتاه‌تر باشد

تمرین صدا تقویت طنین صدا

خوب شدن صدا سه عامل اصلی دارد تنفس صحیح - استراحت بدن
تقویت طنین صدا - راجع بقسمت اول و دوم در آخر فصول گذشته بحث
مودیم اینک راجع بطنین صدا :

همانطور که بدن تو خالی ویلن و تار صدای ضعیف سیم را گرفته و
آنرا بزرگ و قشنگ می کند صدای انسان هم که از حنجره خارج می شود در
دهان و یعنی دلکیه حفره های صورت طنین انداز شده و آنچه را که می
می شنویم بوجود می آورد.

برای تقویت طنین صدا تمرینات زیر را بنمایید .

زیان و گلو و لبها و چانه را کاملاً آزاد و راحت نموده و یک تصنیفی
را زمزمه کنید و کف دست را روی سر خود گذاشته و سعی کنید در آنجا
ارتعاشات صدای خود را حس کنید البته این حرکت و سایر حرکات را
با تنفس عمیق توأم نمایید .

یک دفعه دیگر همان تصنیف را زمزمه کنید و کف دست را پشت
گردن گذاشته سعی کنید ارتعاشات را در آنجا حس نمایید .

این دفعه بوسیله لمس استخوان و سطح یعنی با سبابه سعی کنید ارتعاشات
را در یعنی حس نمایید البته باید نوی دماغی زمزمه نمایید .

دفعه چهارم سبابه را بر روی لبها گذاشته و زمزمه کنید بطوريکه
لبها بشان مرتعش شود .

حال هر چه ممکنست آهسته زمزمه نموده و بوسیله گذاشتن کف

دست روی سینه ارتعاشات را در آنجا حس کنید.

بالاخره تمام تمرینات نامبرده را بکجا عمل نمایید باستراتیب که یک دست را روی سینه گذاشته و مشغول زمزمه شوید و دست دیگر را ب نقاط مختلف سر حرکت دهید بطوریکه هم در سینه و هم در سایر نقاط در آن واحد ارتعاشات حس شود.

این نکته راهم باید تذکر دهم که در تمام این تمرینات باید و فتنی نفس را بیرون می دهید آنرا حس نکنید و مثل این باشد که به داخل نفس می کشید.

یک تمرین مفید و آسان برای خوب شدن طنین صدا آوازخواندن ناست بنابراین هرچه میتوانید آواز بخواهید ضمناً سعی نمایید کلیه نکات تمرینات بالاراهم رعایت کنید.